

**BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARINI O'QITISHDA ZAMONAVIY
INNOVATSION METODLARDAN FOYDALANISH**

Iskandarova Jasmina Jonibek qizi

Chirchiq davlat pedagogika universiteti

Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi ta'labasi

Annotatsiya: *Maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilarini o'qitishda zamonaviy innovatsion metodlardan foydalanish va ularning turlari to'g'risida ma'lumotlar keltirilgan. Shuningdek, ularning bugungi kundagi ahamiyati haqida so'z borgan.*

Kalit So'zlar: *Ta'lim, innovatsiya, o'qitish, zamonaviy, metod*

KIRISH: Biz zamonaviy o'qitish usuli deb atagan yangi o'qitish usuli ko'proq amaliy faoliyatga asoslangan bo'lib, o'quvchining ongini markazlashtiradi va bu ularni o'rganish jarayoniga to'liq jalb qiladi. Zamonaviy o'qitish usulida o'quv dasturini o'qitish va rejalashtirish o'quvchini asosiy maqsad sifatida ushlab turish bilan amalga oshiriladi. So'nggi yillarda fan va texnika sohasidagi bilimlar ko'lami keskin oshdi, insonning fan va texnika sohasidagi yangi bilimlarga moslashish qobiliyati ham oshdi. Shunday qilib, turli sohalarning noma'lum va ochilmagan sohalarini o'rganish uchun innovatsion va ijodiy aqllarga katta ehtiyoj bor. Zamonaviy dunyo va bilimga asoslangan texnologiya davriga dosh berish uchun zamonaviy usullarni qo'llash rivojlangan dunyoda kuchli bo'lishning yagona vositasidir. Zamonaviy o'qitish, shubhasiz, zamon talabidir, chunki uning zamonaviy davrda dolzarbligi. Ilm-fan va texnika sohasidagi inqilob rivojlanish yo'lida yuzaga keladigan har qanday holatlarni hal qilish uchun buyuk g'oyalar va keng qamrovli harakatlarni talab qiladi. Buning barchasi buyuk o'quvchilarning kichik yelkalarida. Demak, talabalarga nafaqat bilim berish, balki ularning malakasini oshirish juda muhim. Turli xil o'qitish usullarini batafsil o'rganib chiqqandan so'ng, biz qaysipedagogik o'qitish usuli yaxshiroq ekanligini ayta olmaymiz! An'anaviy o'qitish usullari ham, zamonaviy o'qitish usullari ham o'zining ijobiy va salbiy tomonlariga ega. Ular o'xshash, ammo bir-biridan farq qiladi. Zamonaviy o'qitish usullarining afzalliklari uning asosi sifatida an'anaviy o'qitish usullarini hisobga olishi va o'quvchilar yangilarini o'z ichiga olgan holda uni butunlay e'tibordan chetda qoldirmasliklari kerak. Biroq, zamonaviy o'qitish usullari hozirgi asrga atrof-muhit va muhit bilan engish uchun mos keladi.

ASOSIY QISM:

Innovatsion ta'lim texnologiyasi - o'qitishning innovatsion usullaridan

foydalanishga asoslangan ta'lim texnologiyasi. Pedagogika fanida innovatsion ta'lim texnikasining uch turi shartli ravishda ajralib turadi: o'quv jarayonini yoki uning muhim qismini qayta tashkil etishni talab qiladigan radikal, birlashtirilgan, bir nechta ma'lum elementlarni, uslublarni yoki usullarni birlashtiradigan, shuningdek,

modifikatsiya qiluvchi yaxshilashni maqsad qilgan. ularni sezilarli darajada

o'zgartirmasdan klassik usullar. Agar ularning mazmun tomonini tahlil qiladigan bo'lsak, bu texnologiyalar o'quvchilarning kasbiy faoliyatni tushunishga ijodiy yondashishini shakllantirishga, fikrlash mustaqilligini, muayyan vaziyatda maqbul qaror qabul qilish qobiliyatini rivojlantirishga yordam beradigan faol o'qitish usullariga asoslanganligini ta'kidlash mumkin.

Yangi innovatsiyalardan foydalanib o'qitish metodlari:

1. VAK o'rganish

VAKni o'rganish yuqorida qayd etilgan taktil usulidan kengroqdir, chunki u uch xil turdagi o'quvchilarni qamrab oladi: vizual, eshitish va kinestetik.

Vizual o'quvchilar materialni (darsliklar, taqdimotlar, infografikalar, diagrammalar, diagrammalar) ko'rganlarida ma'lumotni yaxshiroq o'zlashtiradilar, eshitish qobiliyatini o'rganuvchilar (podkastlar, videolar, muhokamalar) va kinestetik o'rganuvchilar kontentni ijro etishda.

VAK ta'limida hamma uchun nimadir bor - har xil turdagi o'quv materiallaridan foydalanish orqali siz o'quvchilaringiz har doim nima bo'lishini oldindan bilishlariga amin bo'lishingiz mumkin!

2. Loyihaga asoslangan ta'lim

Loyiha asosida o'qitishda o'qituvchi amaliy yoki nazariy loyihani topshiradi va talabalar loyihani amalga oshirish uchun ishlashi kerak. Loyihalar mavhum emas, balki real hayotdagi muammolarni hal qilishga qaratilgan. Loyihalarni alohida yoki kichik guruhlarda belgilashingiz mumkin. Qanday bo'lmasin, loyiha ustida ishlash faol o'rganishning eng yaxshi namunasidir. Bu ijodkorlik va muammolarni hal qilish qobiliyatini oshiradi va talabalarni amaliy fikrlashga chorlaydi.

3. Muammoli ta'lim

Muammoli ta'lim loyiha asosidagi ta'limga o'xshash bo'lsa-da, u muammoning boshqa narsalarni o'rgatishdan oldin taqdim etilishi bilan farq qiladi.

Talabalar loyihani yakunlash uchun eng yaxshi harakat yo'nalishini tanlash uchun birgalikda yoki alohida ishlaydilar. Muammoli ta'limda asosiy bilim va dastlabki kashfiyotdan ilg'or loyihalarga o'tganimiz sari qiyinchilik darajasi asta-sekin o'sib boradi.

4. Hamkorlikda o'qitish

Hamkorlikda o'rganish - bu o'quvchilar birgalikda ishlaydigan har qanday loyiha yoki faoliyatni o'z ichiga olgan umumiy atama. Birgalikda o'rganishga asoslangan dars rejasi jamoaviy ish, delegatsiya, vaqtni boshqarish, hamkorlik, qaror qabul qilish va ijtimoiy ko'nikmalar kabi qimmatli yumshoq ko'nikmalarni shakllantirishga yordam beradi.

XULOSA: Xulosa qilib shuni aytish kerakki Qobiliyatga asoslangan ta'lim, sukut bo'yicha, shaxsiylashtirilgan. Kurs dasturi oldindan belgilanmagan; u talabaning faoliyatiga qarab doimiy ravishda sozlanadi. Kompetensiyaga asoslangan ta'lim chuqur o'rganishni qo'llab-quvvatlaydi - o'quvchini baholash o'quvchi faktlarni eslab qolganligini emas, balki o'z bilimlarini amalda qo'llay olishini o'lchamaydi. Mustaqil ta'lim jarayonida talabalar

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIY TAFAKKUR VA INNOVATION G'OYALAR

nimani o'rganishlari va o'zlarini qanday baholashni o'rganishdan tortib, o'z bilimlarini to'liq nazorat qiladilar. O'qituvchi bu jarayonning bir qismi bo'lishi mumkin, ammo ularning roli fasilitator rolga o'zgaradi. Ular o'quvchiga o'quv materialini berib, ularning yutuqlari haqida fikr-mulohazalarini berib, uni qo'llab-quvvatlashlari mumkin.

Mustaqil ta'lim imkon qadar shaxsiylashtirilgan va moslashuvchan. Bu o'quvchilarga to'liq avtonomiya va erkinlik beradi. Boshqa tomondan, u ko'pincha javobgarlikka ega emas va u bilan o'tish uchun katta motivatsiyani talab qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Abduqodirov A.A., Begmatova N.X. Ta'lim muassasalarida multimedia exnologiyasidan foydalanish uslubiyoti (Uslubiy qo'llanma)- Qarshi: 2011.
2. Tolipov O., Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari. -T.:Fan 2006
3. Babayeva D. Nutq o'stirish nazariyasi va metodikasi. TDPU. 2018.
4. <https://cyberleninka.ru/article/n/boshlang-ich-ta-limda-innovatsion-texn>
5. <https://www.learnworlds.com/>
6. Хайдаров, С. А. (2023). ТАРИХ ДАРСЛАРИДА САНЪАТ АСАРЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШНИНГ УСУЛЛАРИ. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 3(1/2), 92-96.
7. Аслонов И. (2022) «Бобурнома» бадий - психологик тасвир муаммоси объекти сифатида. O'zMU xabarlari. Toshkent - 2022. №1/5.